

Možnosti využití zeměpisných označení, označení původu a tradičních specialit

Vypracovala: Kateřina Štrossová

Co je to CHOP, CHZO a ZTS?

CHOP, CHZO

- **Chráněné označení původu a chráněné zeměpisné označení** – systém vznikl sjednocením pravidel na EU úrovni v roce 1992
- Nyní platné nařízení Rady 510/2006
- Vztahuje se v podstatě na **regionální speciality**, které splní podmínky nařízení.
- Týká se zemědělských produktů a potravin

České příklady CHOP a CHZO I.

První CHZO:

- Budějovické pivo
- Českobudějovické pivo
- Budějovický měšťanský var

České příklady CHOP a CHZO II.

CHZO:

- Štramberské uši
- Hořické trubičky
- Karlovarský suchar
- Lomnické suchary
- Pardubický perník
- Třeboňský kapr

České příklady CHOP a CHZO III.

CHOP:

- Žatecký chmel
- Pohořelický kapr
- Nošovické kysané zelí
- Český kmín

Rozdíl mezi CHOP a CHZO

- Obojí označení se týká **zeměpisných názvů**, ale
- U **CHOP** všechny etapy produkce, včetně surovin, jsou uskutečněny v rámci jedné vymezené oblasti
- U **CHZO** je podmínkou, aby alespoň 1 etapa výroby byla uskutečněna ve vymezené zeměpisné oblasti

Žádost o registraci CHOP, CHZO

- **Žádost** se podává přes ÚPV a k registraci dochází na EK v Bruselu
- Žádost obvykle vychází od **skupiny** žadatelů z určité vymezené zeměpisné oblasti, jejíž **název výrobek nese**, a kde je výrobek i **produkován**
- **Zapsaný název** smějí nadále používat pouze výrobci z vymezené oblasti – patří to té oblasti
- **Ochrana** takto zapsaného názvu je v rámci celé **EU 27**

Obsah žádosti

- **Podstata:** výrobek má mít určitou vazbu na území z něhož pochází – tzv. souvislost
- **CHOP:** přírodní a lidský faktor a jejich působení na výsledné vlastnosti výrobku
- **CHZO:** reputace nebo specifičnost

ZTS

- ČR prozatím na rozdíl např. od SK či SI nepodala žádnou žádost (nově dle nařízení Rady 509/2006)
- Zapisovaný název není vázaný na vymezenou oblast, zpravidla to nebývá název zeměpisný
- Podstatou je registrace určité receptury, resp. metody výroby
- Produkt/receptura má být tradiční a specifická

ZTS

Registrace probíhá **bud'**:

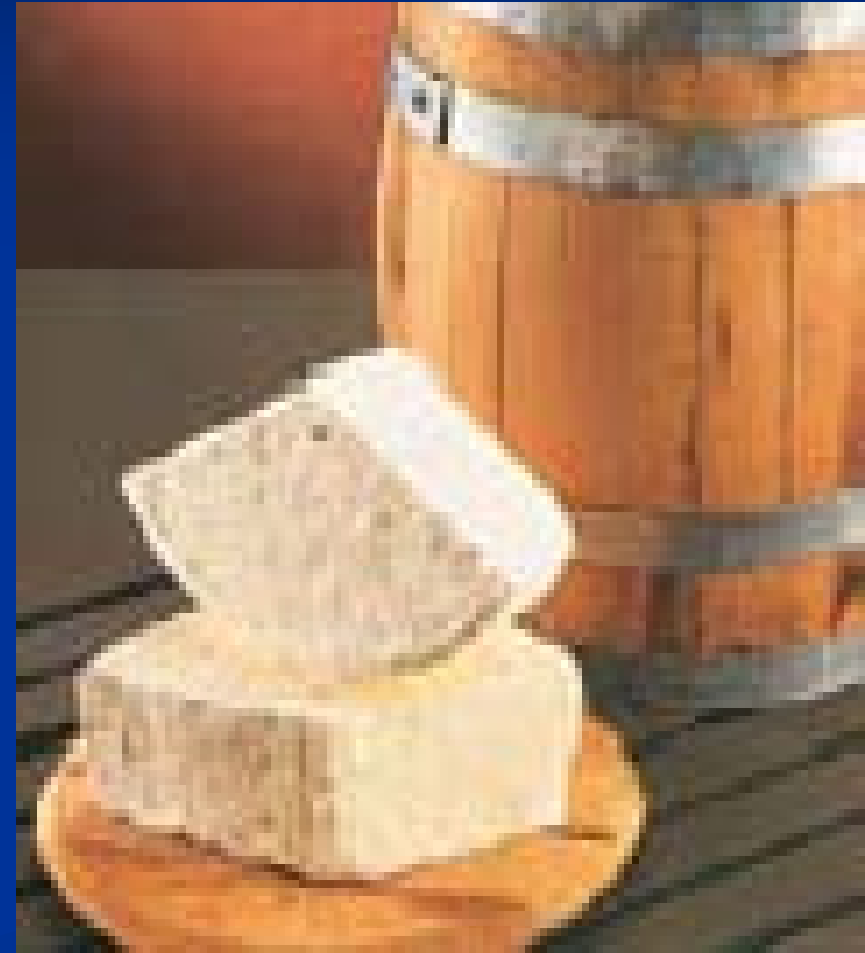
- s tzv. rezervací jména, pak smí název používat pouze výrobci, kteří postupují dle specifikace **nebo**
- bez rezervace – pak název nadále používají všichni, ale jen Ti co mají registraci smí používat Evropské logo a údaj, že se jedná o ZTS

Evropské příklady

- EU celkem zaregistrovala přes 700 CHOP a CHZO,
- ... a zatím jen 15 ZTS
- Nejvíce zaregistrovaných názvů mají FR a IT, dále ES, EL, PT – tj. jižní státy

CHOP

- Feta
- Parmigiano Reggiano
- Roqufort
- Prosciutto di Parma

CHZO

- Bayerisches Bier
- Spreewälder Gurken
- Schwarzwälder Schinken
- *Volailles de Gers*

ZTS

- Mozzarella
- Kriek
- Jamón Serrano

Další informační zdroje

- www.mze.cz
- www.upv.cz
- <http://ec.europa.eu/qualityfood>